

ת"פ 38934/09/15 - מדינת ישראל נגד יניב שבתוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 38934-09-15 מדינת ישראל נ' שבתוב

לפני כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד חבר וקיפניס-פרדמן
נגד
הנאשמים יניב שבתוב
ע"י ב"כ עו"ד בן-שבת

גזר דין

השתלשלות ההליך:

1. ביום 14.3.17, במסגרת הסדר טיעון, הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן והורשע בעבירה של ניסיון גניבה, לפי סעיף 384 בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
2. הנאשם הופנה לשירות המבחן והתקבל בעניינו תסקיר מיום 25.12.17.
3. ביום 26.12.17 טענו הצדדים לעניין ההרשעה והעונש:
התביעה התנגדה לביטול הרשעתו של הנאשם, ולעניין העונש ביקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר, שניתן לרצותם בעבודות שירות, ועד 18 חודשי מאסר. בהתחשב בנתוניו של הנאשם, טענה התביעה לעונש עיקרי של שלושה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ולצדו מאסר מותנה וקנס;
ההגנה עתרה לביטול הרשעתו של הנאשם ולחיובו בשל"צ ובפיקוח שירות המבחן;

מעשי הנאשם:

הנאשם היה נהג אמבולנס המפנה גופותיהם של נפטרים. ביום 24.7.15 הגיע הנאשם במסגרת תפקידו לדירת מגורים כדי לפנות את גופתה של איווט קליימן ע"ה, ונטל ארבע-מאות דולר מתיקה. שוטר שהיה במקום הבחין במעשה, לכד את הנאשם, והשטרות הושבו למשפחת המנוחה.

דחיית עתירתה של ההגנה לביטול הרשעתו של הנאשם:

1. הנאשם עובד כנהג משאית בחברה, ולפי מכתבי המלצה שהוצגו לשירות המבחן, הוא זוכה להערכה

ממעסיקיו.

2. הנאשם מבקש להתחיל הכשרה כמורה לנהיגה, וחושש כי מסלול זה ייחסם בפניו אם תעמוד ההרשעה על כנה.
3. שירות המבחן המליץ על ביטול ההרשעה, לנוכח המציאות המורכבת שבחיי הנאשם: הנאשם כבן 48, נשוי ואב לשלושה, עובד ותורם לפרנסת משפחתו. הנאשם לוקה בלב, נוטל תרופות באופן קבוע ונאלץ להימנע ממאמץ פיזי. המוסד לביטוח לאומי הכיר ב-46% נכות וזיכה את הנאשם באפשרות להכשרה מקצועית. נתונים אלה, שעלולים להקשות על מציאת עבודה חלופית, מצטרפים לקושי כלכלי חמור ולמשבר משפחתי בעקבות המעשה ויתר הנסיבות.
4. עוד התרשם שירות המבחן, כי מערך ערכיו והתנהגותו הכללית של הנאשם הם תקינים ונורמטיביים, והוא חש חרטה כנה ובושה ביחס למעשה. השירות הסיק שמדובר באירוע חד-פעמי בחיי הנאשם, על-רקע משבר חמור בחיי הנאשם, ושביצועו התאפשר, בין היתר, עקב קהות חושים וניתוק שהם מנגנוני הגנה כמעט-מחויבים בשל טיב עיסוקו של הנאשם.
5. הלכת **כתב** הידועה (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מ.י.** (1997)) שאושרה שוב ושוב על-ידי בית המשפט העליון, קובעת כי ביטול הרשעה או הימנעות מהרשעה הם חריגים לכלל הקובע כי מי שביצע עבירה, יורשע. שימוש באמצעים חריגים אלו מחייב קיומם של שני תנאים מצטברים - פגיעה חמורה הצפויה לשיקום הנאשם, וטיב העבירה מאפשר לוותר על ההרשעה.
6. בית המשפט העליון קבע לא-פעם, כי קיומה של אפשרות לפגיעה תעסוקתית אינו נחשב כפגיעה חמורה וקונקרטית בשיקום הנאשם, וכך במיוחד כשניתן שיקול דעת לרשות מסדירה (ראו רע"פ 1/15 **כצמן נ' מ.י.** (2015), עניינו של רופא שהורשע באיומים; רע"פ 6449/15 **חלואני נ' מ.י.** (2015), עניינו של בוחן תנועה שהורשע בעבירת אלימות; רע"פ 654/13 **אבו בכר נ' מ.י.** (2013), עניינו של רוקח שהורשע בעבירות סימני מסחר ופקודת הרוקחים; ע"פ 51225-06-16 **מפרע נ' מ.י.** (2017), עניינו של מורה לחינוך גופני שהורשע בעבירות אלימות נגד בת-זוג; ת"פ 3869-07-15 **נ' עמיאל** (2016), עניינה של סטודנטית להוראה שהורשעה בעבירות סמים).
7. במקרה דנן לא הוכח כלל כי שיקומו של הנאשם, ככל שיש בכך צורך, עלול להיפגע מעצם ההרשעה. הנאשם עובד כיום במקצועו וזוכה להערכה, ורצונו להכשיר עצמו כמורה לנהיגה הוא לעת-עתה עניין ערטילאי, שאינו מקיים את הדרישה לקונקרטיות ולמידת וודאות לפגיעה נטענת.
8. עתירת ההגנה לביטול ההרשעה נדחת אפוא.

נסיבות העבירה - קביעת מתחם העונש ההולם:

1. אזכיר, כי קביעתו של מתחם העונש איננה נעשית על-דרך חישוב אריתמטי פשוט, או רק לפי סעיף העבירה לפיו הורשע הנאשם. המתחם נקבע לעניינו של אירוע עבירה ספציפי, על כלל נסיבותיו הרלוונטיות, ובבסיסו עקרון ההלימה בין מידת האשם ותוצאות המעשה לבין סוג העונש וחומרתו.

2. העבירה בה הורשע הנאשם - ניסיון גניבה - מגינה על ערכי החזקה והבעלות בקניין. העבירה לא היתה מתוכננת, אלא פרי פיתוי רגעי, כשהנזק הפוטנציאלי מסתכם בסכום האמור, ואף נזק זה נמנע עקב לכידת הנאשם בעת המעשה. הנאשם ביצע את המעשה לשם בצע-כסף, מתוך מטרה פסולה, להקל מעט על מצבה הכלכלי החמור של משפחתו.
3. לכאורה, ענייננו בעבירת רכוש פעוטה למדי, שברגיל מוטל בגינה עונש מתון ביותר, החל ממאסר מותנה וכלה בחודשי מאסר ספורים, שניתן עקרונית לרצותם בעבודות שירות.
4. למעשה, אין הדבר כך כלל וכלל, ובמעשה מתקיימים מדדי חומרה ייחודיים, שחייבים להשפיע על קביעתו של המתחם (סעיף 40יב לחוק הנ"ל, לענין נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה):
 - א. הנאשם ניצל את תפקידו ואת מצבה הקשה של משפחת המנוחה, שנמצאה ללא-ספק בסערת רגשות בעוד גופת יקירתם מוטלת לפניהם, באופן שמגביל או שולל את יכולתם של הנוכחים להשגיח בנעשה, ותוך הפרת האמון המיוחד למצבים עגומים אלה;
 - ב. השפלות שבמעשהו של הנאשם נוגעת בנימים דקים ועתיקים בנפשותינו, הלוחשות בזעזוע ובתדהמה "כבוד המת, כבוד המת": המנוחה הלכה מעמנו, כבודה לא הלך (וראו בג"צ 52/06 **חברת אלאקסא לפיתוח נכסי ההקדש המוסלמי נ' SWC Museum Corp.** (2008);
5. בין בשל ניקיון כפיהם של העוסקים במלאכות מסוג זה ועושים בעבודתם חסד של אמת, ובין בשל הקושי העצום בחשיפה של מעשים מעין אלו, אין בנמצא פסקי-דין והחלטות בעניינים דומים, למעט בפרשה אחת: בת"פ 45092-04-14 **מ.י. נ' נקש** (2016), בנסיבות הקרובות לענייננו, נקבע מתחם עונשי בין שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר, כעונש עיקרי[1].
6. בהתחשב בכללם של נתונים אקבע את מתחם העונש ההולם בין חודשי מאסר ספורים שניתן לרצותם בעבודות שירות לבין עשרה חודשי מאסר.

נסיבות שאינן קשורות לעבירה - קביעת העונש במתחם:

1. לא אאריך היכן שניתן לקצר: גם התביעה בהגינותה מסכימה כי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, לנוכח כל מדדי ההקלה הרלוונטיים, ביניהם הפגיעה שייפגעו הנאשם ומשפחתו עקב עונש שיוטל ושיפגע ביכולת הנאשם להתפרנס ולפרנס את משפחתו, נטילת אחריות וחרטה כנה, היעדר עבר פלילי וחלופ הזמן.
2. עונשו העיקרי של הנאשם יקבע אפוא בתחתית המתחם, כמאסר לריצוי בעבודות שירות. מצבם הכלכלי של הנאשם ושל משפחתו הוא בכי-רע ויצדיק הימנעות מעיצום כספי בעין.

סוף-דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. שני חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות החל מיום 21.3.18 בעמותת "פתחון לב" בראשון לציון. הנאשם מוזהר, כי אי-ציות להוראות הממונה על עבודות השירות, או הממונים במקום העבודות, יוביל להפסקת העבודות ולהמשך ריצוי המאסר בכליאה. תשומת לב הנאשם להוראות שבחוות דעתו של הממונה;
- ב. שלושה חודשי מאסר על-תנאי למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירת רכוש מכל סוג, למעט החזקת נכס חשוד כגנוב;
- ג. התחייבות בסך 1,000 ₪ למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירת רכוש מכל סוג. לא תיחתם ההתחייבות, יאסר הנאשם למשך חודש ימים;

הוראות נלוות:

- א. עותק גזר הדין יישלח לממונה על עבודות השירות, וכן לידיעת שירות המבחן;
- ב. ככל שהפקיד הנאשם פיקדון בתיק זה, בתיק קשור או בתחנת משטרה, יושב לו הפיקדון;

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"א אדר תשע"ח, 26 פברואר 2018, במעמד הצדדים.

ערעורו של אחד הנאשמים התקבל בהסכמה, ללא התייחסות למתחם.

[1]